

Vår ref. 24/29423 - 1
Saksbehandler Mona Rye-Kittelsen
Dato 25.09.2024

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
157/24	Bystyret	03.10.2024

Høring NOU 2024: 13 Lov og frihet

Bystyret 03.10.2024

Behandling

Bakken (Norgesdemokratene) fremsatte følgende tilleggsforslag om Bjøranger og Svenssons foreslåtte tiltak:

Kripos-ansatte Terje Bjøranger og Gunnar Svensson i "Kompetanseteamet mot negativ sosial kontroll og tvangsekteskap" har nylig fremmet følgende konkrete forslag til tiltak: 1) Forbud mot arrangerte ekteskap 2) Forbud mot søskenbarneekteskap 3) Forbud mot å sende barn til utland mot Deres vilje 4) Forbud mot å ta barn ut fra norsk skole for å reise til et land med utbredt æreskultur 5) At datatilsynet må pålegges å føre statistikk over æresvold og etnisk/nasjonal bakgrunn.

Skien Bystyre slutter seg til Bjøranger og Svenssons foreslåtte tiltak.

Bakken (Norgesdemokratene) fremsatte følgende tilleggsforslag om å bære hijab:

Skien Bystyre viser til at bæring av hijab framstår som en politisk påbudt uniformering av jenter og kvinner innenfor store deler av den islamske verden, som et symbol på utøvelse av sosial kontroll av kjærlighet og seksualitet, og finner også æreskodeksen å være negativt diskriminerende overfor de jenter og kvinner som ikke bærer hijab.

Skien Bystyre anbefaler at Norge som en solidarisk handling overfor de mange ofre som utsettes for å bære hijab med tvang, innfører et generelt forbud mot å bære hijab i barnehager, skoler, på idretts- og kulturarenaer, i enhver form for yrkesutøvelse og ved representasjon i alle offentlige verv.

Bakken (Norgesdemokratene) fremsatte følgende tilleggsforslag om æresrelatert vold og dobbelt statsborgerskap:

Skien Bystyre anbefaler at individer som dømmes som utøvere og/eller som medvirkere til æresrelatert vold, og som innehar dobbelt statsborgerskap, umiddelbart utvises fra Norge etter dom, med soning i utland. Samtidig bør ofre av æresrelatert vold som innehar et norsk statsborgerskap tilbys en utstrakt beskyttelse, og om nødvendig ny identitet.

Bakken (Norgesdemokratene) fremsatte følgende tilleggsforslag om stenging av grenser:

Skien Bystyre vil påpeke at den beste løsningen for å forhindre en videre utbredelse av æresrelatert vold i Norge, vil være å stenge de ytre grensene for all islamsk innvandring- og migrasjon, noe som da også vil innebære å henvise enhver asylsøker som bekjenner seg til

islam til å søke asyl i et islamsk land. Skien Bystyre er klar over at æresrelatert vold også kan forekomme i andre kulturer, men tar inn over seg at "Kompetanseteamet mot negativ sosial kontroll og tvangsekteskap" erfarer at nær samtlige saker opptrer innenfor rammen av islam.

Farahmand (H) fremsatte oversendelsesforslag:

Lovutvalget foreslår endringer på flere områder. Dette er bystyret i Skien svært fornøyd med. Denne høringen er viktig for å sikre nødvendige justeringer i straffeloven for å tilpasse den til saker om æresvold, samt regulere barneloven og barnevernsloven. Den vil også forbedre tiltak før, under og etter ufrivillige utenlandsopphold. Denne høringen er avgjørende for å sikre at norsk lovverk er tilpasset de utfordringer vi står ovenfor og at disse endringene vil bidra til å øke beskyttelse for de mest sårbare i samfunnet.

Votering

Kommunedirektørens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Oversendelsesforslaget fra Farahmand ble vedtatt med 53 mot 2 stemmer. Mindretallet utgjorde R v/ Osman og Backe (Uavh.).

Bakkens forslag om Bjøranger og Svenssons foreslåtte tiltak falt med 52 mot 3 stemmer. Mindretallet utgjorde Norgesdemokratene og FrP v/ Waskaas og Wighus.

Bakkens forslag om hijab falt med 54 mot 1 stemme. Mindretallet utgjorde Norgesdemokratene.

Bakkens forslag om æresrelatert vold og dobbelt statsborgerskap falt med 52 mot 3 stemmer. Mindretallet utgjorde Norgesdemokratene og FrP v/ Waskaas og Wighus.

Bakkens forslag om stenging av grenser falt med 54 mot 1 stemme. Mindretallet utgjorde Norgesdemokratene.

BYST - 157/24 vedtak

Bystyret tar administrasjonens forslag til høringssvar på NOU 2024: 13 Lov og frihet - Negativ sosial kontroll, æresmotivert vold, tvangsekteskap, kjønnslemlestelse, psykisk vold og ufrivillig utenlandsopphold - juridiske problemstillinger og forslag til regelverksendringer til orientering.

Oversendelse

Lovutvalget foreslår endringer på flere områder. Dette er bystyret i Skien svært fornøyd med. Denne høringen er viktig for å sikre nødvendige justeringer i straffeloven for å tilpasse den til saker om æresvold, samt regulere barneloven og barnevernsloven. Den vil også forbedre tiltak før, under og etter ufrivillige utenlandsopphold. Denne høringen er avgjørende for å sikre at norsk lovverk er tilpasset de utfordringer vi står ovenfor og at disse endringene vil bidra til å øke beskyttelse for de mest sårbare i samfunnet.

Kommunedirektørens innstilling

Bystyret tar administrasjonens forslag til høringssvar på NOU 2024: 13 Lov og frihet - Negativ sosial kontroll, æresmotivert vold, tvangsekteskap, kjønnslemlestelse, psykisk vold og ufrivillig utenlandsopphold - juridiske problemstillinger og forslag til regelverksendringer til orientering.

Bakgrunn for saken

Arbeids- og inkluderingsdepartementet har sendt NOU 2024: 13 Lov og frihet - Negativ sosial kontroll, æresmotivert vold, tvangsekteskap, kjønnslemlestelse, psykisk vold og ufrivillig

utenlandsopphold - juridiske problemstillinger og forslag til regelverksendringer på offentlig høring. Høringsfrist er 28.10.2024.

Lovutvalget om negativ sosial kontroll mv. ble oppnevnt 3. september 2021 for å utrede de samlede juridiske problemstillingene i saker som gjelder negativ sosial kontroll, æresrelatert vold, tvangsekteskap, kjønnslemlestelse og psykisk vold. Utvalget leverte sin utredning 24. juni 2024.

Saksfremstilling

Lovutvalget om negativ sosial kontroll mv. har gjort en grundig utredning før sitt forslag til lovendringer. NOU 2024: 13 Lov og frihet bygger på utvalgets gjennomgang av relevant forskning, litteratur, veiledere, retningslinjer og andre publikasjoner for å identifisere sentrale utfordringer og problemstillinger.

Utredningen baserer seg dels på juridisk metode, dels på en retts sosiologisk tilnærming hvor gjeldende regelverk vurderes opp mot hvordan regelverket virker overfor berørte personer og aktører: Utredningen gir en gjennomgående framstilling av gjeldende rett, herunder menneskerettslige forpliktelser, og beskriver hva utvalget mener er problemet som det skal løse, for deretter å gjøre sine vurderinger og foreslå mulige tiltak.

I kapittel 3 gis det en redegjørelse for det empiriske kunnskapsgrunnlaget som utvalgets arbeid og rettslige vurderinger bygger på. I kapittel 4 framheves viktige problemstillinger og utfordringer innhentet gjennom innspill til utvalget. Videre inneholder kapitlene i utredningen relevant kunnskap som gjelder spesielt for problematikken som skal behandles der. Forutsetningene for en vellykket gjennomføring av foreslåtte tiltak og regelverksendringer vurderes dels i de respektive kapitlene, dels i det avsluttende kapitlet om økonomiske og administrative konsekvenser.

Utvalget fremholder at de gjennomgående har lagt vekt på å styrke rettsvernet til barn og unge som er utsatt for negativ sosial kontroll, æresmotivert vold, tvangsekteskap, kjønnslemlestelse, psykisk vold og ufrivillig utenlandsopphold. Mange av utvalgets forslag innebærer en tydeliggjøring av gjeldende rett og synliggjøring av barns selvstendige rettigheter i lovgivningen. På flere punkter innebærer lovforslagene en lovregulering av spørsmål som skaper utfordringer for forvaltningsorganene i praksis. Utvalget mener at dette bidrar til en sikrere rettstilstand som gjennomgående vil ha positive samfunnsmessige konsekvenser.

I NOU 2024: 13 foreslås det endringer i følgende lover: straffeloven, straffeprosessloven, barnevernloven, utlendingsloven, passloven, ID-kortloven, barneloven, skadeerstatningsloven, rettshjelploven, ekteskapsloven og integreringsloven. Det foreslås i tillegg forskriftsendringer i utlendingsforskriften og opplæringsforskriften.

Med utgangspunkt i det omfattende og grundige arbeidet som ligger til grunn for NOU 2024: 13 Lov og frihet er administrasjonens forslag til høringssvar kortfattet.

Effekten av saken

Perspektiv	Negativ	Nøytral	Positiv	Ikke relevant
Konsekvens for klima på kort og lang sikt		x		
Konsekvens for miljøet på kort og lang sikt		x		

Økonomiske konsekvenser i et langt perspektiv			x	
Konsekvens for folkehelsen			x	

Kommunedirektørens vurdering og konklusjon

NOU 2024: 13 Lov og frihet er en grundig utredning av behovet for lovendringer på områdene negativ sosial kontroll, æresmotivert vold, tvangsekteskap, kjønnslemlestelse, psykisk vold og ufrivillig utenlandsopphold. Administrasjonen har utarbeidet forslag til høringsvar og foreslår at dette tas til orientering.

Referanser

[NOU 2024: 13 \(regjeringen.no\)](#)

Vedlegg

Høringsvar NOU 2024 13 Lov og frihet